

Zaaknummer: 736639

Bestemmingsplan Project Zeven Blokken

Datum	19 september 2016
Behandelaar	Tiny van Hoek afdeling Bouwen en Wonen 0593 53 94 09
Portefeuillehouder	Wethouder Bent
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad
Overleg gepleegd met	☐ financieel adviseur AZ ☐ personeelsconsulent AZ ☐ medewerker bestuur en juridische zaken AZ ☐ afdeling ☒ naam medewerker Iris Zwartkruis ☐ inspraak/adviesorgaan

Vervolgprocedure

- ☐ gemeenteberichten

Toelichting

1. Aanleiding en voorgeschiedenis

Inhoud project

In 2013 is het project Smildegerveen gestart door Natuurmonumenten, de provincie Drenthe en Arcadis. Het bestaat uit twee deelprojecten: Van Wijk tot Dijk en Zeven Blokken.

Het deelproject Van Wijk tot Dijk vindt plaats in het Fochteloërveen (gemeente Noordenveld) en is gericht op het terugdringen van de verdroging in het Fochteloërveen om zo kansen te creëren voor hoogveenherstel. Dit project is momenteel in uitvoering.

Het hoogveenherstel zal in onvoldoende mate kunnen slagen als in de naastgelegen polder Zeven Blokken geen maatregelen worden genomen. Dat komt doordat deze polder al jarenlang daalt door veenoxidatie. Dit wordt door onder andere intensief landbouwgebruik veroorzaakt. Het hoogteverschil met het Fochteloërveen wordt steeds groter en op termijn zal dat een negatieve uitwerking hebben.

Bovendien wordt door de bodemdaling het landbouwkundig gebruik in de Zeven Blokken steeds moeilijker. Voor de landbouw moeten de grondwaterpeilen naar beneden. Daardoor zal er meer veen oxideren en de bodem verder dalen waarna de grondwaterpeilen weer naar beneden bijgesteld moeten worden. Er is dus een voortdurend probleem.

Het voorliggende bestemmingsplan en milieueffectrapport hebben betrekking op het deelproject Zeven Blokken. Natuurmonumenten heeft een groot aantal gronden aangekocht in de Zeven Blokken. Op deze gronden zal het grondwaterpeil verhoogd worden om de bodemdaling te minimaliseren. Door het verhogen van het grondwaterpeil zal voor waterschap Noorderzijlvest de wateropgave in dit gebied verminderd worden. Dat betekent dat er geen gemalen aangepast hoeven te worden.

De gronden zullen een natuurachtige uitstraling krijgen, al is het realiseren van waardevolle natuur geen doel op zich. Waar mogelijk, zal er landbouwkundig medegebruik mogelijk blijven.

Er ligt een aantal particuliere percelen in het projectgebied. In goed overleg met de eigenaren is een inrichtingsplan opgesteld om te verzekeren dat deze percelen geen negatieve gevolgen zullen ondervinden van het project. Rond een aantal percelen zullen bijvoorbeeld kades aangelegd worden.

Communicatie

In chronologische volgorde is uw raad bij dit project betrokken geweest op de volgende momenten:

1. Per brief van 28 maart 2014 hebben wij u geïnformeerd over de inhoud van het project en de benodigde procedures.
2. In april 2014 hebben artikel 41-vragen beantwoord.
3. Begin december 2014 hebben wij u een informerende brief over de voortgang gezonden.

4. Op 30 juni 2015 hebben wij u geïnformeerd over het voorontwerpbestemmingsplan.
5. Bij brief van 5 januari 2016 hebben wij u geïnformeerd over het ontwerpbestemmingsplan en het milieueffectrapport.
6. Op 6 april 2016 hebben wij u op de hoogte gebracht van de twee ingediende zienswijzen en het voorlopig toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage.
7. Bij brief van 12 juli 2016 hebben wij u geïnformeerd over het definitieve toetsingsadvies van de Commissie.

De omwonenden zijn op verschillende manieren op de hoogte gehouden:

- Er is in 2013-2014 een aantal informatieavonden georganiseerd.
- Arcadis en Natuurmonumenten hebben zeer regelmatig overleg met een vertegenwoordiging van de omwonenden.
- Met alle eigenaren die zich in het plangebied bevinden, zijn keukentafelgesprekken gevoerd en hun wensen zijn verwerkt in het inrichtingsplan.
- Er is een projectwebsite.

Vanuit de overheden wordt de voortgang van het project bewaakt door een ambtelijke projectgroep met daarin vertegenwoordigd onze gemeente, de provincie, Natuurmonumenten, Arcadis, waterschap Noorderzijlvest en Lto Noord.

Twee keer per jaar vindt over het project bestuurlijk overleg plaats tussen dezelfde partijen.

2. Voorstel

Inhoud bestemmingsplan

Alle voor het deelproject Zeven Blokken benodigde gronden zijn in eigendom van Natuurmonumenten, of er is een voorlopig koopcontract getekend om deze alsnog in eigendom te krijgen. Een paar van deze kavels hebben echter nog de bestemming 'Agrarisch met waarden - 1' (AW-1). Andere kavels van Natuurmonumenten die buiten het projectgebied liggen, hebben de bestemming 'Natuur'. Deze kavels heeft Natuurmonumenten verkocht aan agrariërs, omdat ze niet nodig zijn voor het deelproject Zeven Blokken. Met dit bestemmingsplan worden deze bestemmingen omgedraaid: AW-1 wordt Natuur en Natuur wordt AW-1. Zo ontstaat een aaneengesloten projectgebied en kunnen de gronden daarbuiten agrarisch in gebruik worden genomen. In de toelichting bij het bestemmingsplan is onderbouwd dat dit passend is in een goede ruimtelijke ordening.

Inhoud milieueffectrapport

Als bijlage bij het bestemmingsplan is het milieueffectrapport (mer) gevoegd. Hierin zijn allereerst de doelen van het project benoemd:

1. Zeven Blokken dient bij te dragen aan de hoogveenontwikkeling in het Fochteloërveen, zonder daar een kwantitatieve eis aan te koppelen.
2. Zeven Blokken dient bij te dragen aan de wateropgave, zonder daar een kwantitatieve eis aan te koppelen.
3. Er zijn geen ecologische doelstellingen voor Zeven Blokken zelf.

Vervolgens is de autonome ontwikkeling beschreven, dat wil zeggen de situatie die verwacht wordt als het project niet doorgaat. Dat is de situatie van blijvende bodemdaling en wateroverlast.

Daarna zijn in het mer de gevolgen van het inrichtingsplan getoetst. Dat inrichtingsplan wordt in het mer het voorkeursalternatief genoemd. De waterstanden worden verhoogd tot een niveau dat voor alle functies in het gebied (natuur, wonen en landbouwkundig medegebruik) acceptabel is. Dit niveau is bepaald in een gezamenlijk overleg tussen de provincie, Natuurmonumenten en het waterschap. De conclusie van het mer is dat het voorkeursalternatief tot beperkte negatieve effecten zal leiden op het gebied van archeologie, maar dat het voor de natuur en het landschap positieve effecten heeft. Er komen kades langs de particuliere percelen, om te verzekeren dat deze geen negatieve effecten zullen ondervinden. Hierover hebben gesprekken plaatsgevonden met alle eigenaars en hun wensen zijn in het inrichtingsplan verwerkt.

Een mer wordt geschreven om de milieubelangen volwaardig mee te kunnen laten wegen in de besluitvorming. Om die reden moeten in het mer ook alternatieven uitgewerkt worden.

In de aanvulling op dit mer zijn twee alternatieven uitgewerkt: het open-wateralternatief en het moerasalternatief. Het eerste alternatief brengt zoveel mogelijk herstel van hoogveen in het Fochteloërveen met zich, maar hiervoor moet de waterstand zo ver verhoogd worden, dat de overige functies in het gebied niet behouden kunnen blijven en bovendien zal deze waterstand zo hoog zijn, dat deze kunstmatig in stand gehouden moet worden. Dat is ook voor het Fochteloërveen niet gewenst. Dit alternatief is dus afgefallen.

Het moerasalternatief vormt het midden tussen het voorkeursalternatief en het open-wateralternatief. In dit alternatief worden de waterstanden verder verhoogd dan in het voorkeursalternatief, zodat voor de natuur een beter resultaat bereikt wordt. Echter, voor dit alternatief zijn hogere en bredere kades nodig rondom de particuliere eigendommen en landbouwkundig medegebruik zal nauwelijks meer aan de orde zijn. Daarom scoort dit alternatief uiteindelijk lager dan het voorkeursalternatief en is in het bestemmingsplan het voorkeursalternatief verwerkt en niet het moerasalternatief.

Het mer is getoetst door de Commissie voor de milieueffectrapportage. De Commissie is tot de conclusie gekomen dat de alternatieven en gevolgen goed in het mer (inclusief aanvulling en toelichting op de aanvulling) beschreven worden. De Commissie heeft nog een vraag gesteld over waterinlaat. Deze vraag is in de toelichting bij bestemmingsplan beantwoord.

Het milieueffectrapport, de aanvulling hierop en de toelichting op de aanvulling zijn samen met het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage opgenomen als bijlage bij het bestemmingsplan.

Risico's

Het project is voor de gemeente kostenneutraal. Arcadis draagt alle kosten. Met Arcadis is bovendien een planschadeovereenkomst gesloten.

Zienswijzen

Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn twee zienswijzen ingediend, door Lto Noord en door dhr. T. Rispens. Dhr. Rispens heeft zijn zienswijze later nog aangevuld, als reactie op de aanvulling op het mer. De zienswijzen zijn beantwoord in de Nota van zienswijzen en leiden niet tot wijzigingen in het bestemmingsplan.

Ambtshalve wijziging

Gedeputeerde Staten hebben op 1 februari 2016 de Notitie Drainage en berekening Natura 2000-gebieden vastgesteld. Daaruit blijkt dat de in het ontwerpbestemmingsplan opgenomen aanduiding ‘milieuzone – hydrologische beïnvloeding’ moet worden aangepast. Deze aanduiding geldt niet langer voor de percelen met de bestemming “Archeologisch met waarden – 1”, met uitzondering van het perceel Grietmanswijk 17. De betreffende aanduiding wordt dan ook op de verbeelding ter plaatse van de genoemde bestemming verwijderd. De provincie heeft ambtelijk inmiddels laten weten hiermee in te stemmen.

3. Vervolg en communicatie

Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan zal gepubliceerd worden in de Krant van Midden-Drenthe, in de Staatscourant en op de website ruimtelijkeplannen.nl. Het zal worden gemaïld aan de betrokken (overheids)instanties en aan de initiatiefnemers. De indieners van de zienswijzen zullen een kennisgeving van het vaststellingsbesluit ontvangen. Vervolgens zal het bestemmingsplan zes weken ter inzage liggen ten behoeve van eventueel beroep.

Stukken ter inzage:

- **Bestemmingsplan**
- **Raadsbesluit**